

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸਿੱਖ-ਨਾਮ ਕੋਸ਼

ਸੰਪਾਦਕ

ਸ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਐਡਵੋਕੇਟ

24, ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨਗਰ,
ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ

ਅਕਾਡਮੀ ਆਫ਼ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਐਂਡ ਕਲਚਰ, ਪਟਿਆਲਾ
ਬ੍ਰੇਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

1999

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਿਸ਼ਨ, ਲੜੀ-489

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਿਸ਼ਨ, ਅਕਾਡਮੀ ਆਫ਼ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜ਼ਨ ਐਂਡ ਕਲਚਰ,
ਵਿਲੋਂ ਮਾਰਗ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਨਗਰ, ਪਟਿਆਲਾ

ਭੇਟਾ : 6/-

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀਆਂ

1. ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਯੰਤ ਮੇਂਬਰ ਬਣਕੇ ਇਹੋ ਜਹੇ ਟ੍ਰੈਕਟ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ।
2. ਇਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰੈਕਟ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਸਮੇਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੰਡੋ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੂਟ 33% ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਟ੍ਰੈਕਟ ਨੰ : 489 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ :

1. ਸ. ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਾਨ ਵਿਹਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
2. ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੌਲੀ, ਮਹੀਮ, ਮੁੰਬਈ।
3. ਸ. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਕਿਰਨ ਕੌਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬਾਗ, ਰੋਹਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਸਿੱਖ ਨਾਮ ਕੋਸ਼

ਪੌਰਾਣਿਕ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਖੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਨੌਜ ਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਜਾਮਲ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੇਸ਼ਿਆ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਖਚਤ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਅਜਾਮਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਇਸ ਅਖੀਰਲੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਨਾਰਾਇਣ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸਦੀ ਸੁਰਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਵਿਚ ਟਿਕ ਗਈ। ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਅਜਾਮਲ ਦਾ ਉਧਾਰ ਹੋਇਆ। ਜਨਮਾਨਸ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾਇਕ ਸਾਖੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਇਸ ਸਾਖੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਦਿਆਂ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਇਆ :

ਸੁਣਿ ਸਾਖੀ ਮਨ ਜਪਿ ਪਿਆਰ ॥

ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਾਰਿਆ ਕਹਿ ਏਕ ਬਾਰ ॥

— (ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1192-3)

ਅਜਾਮਲ ਦੀ ਇਸ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਸਵੀਂ ਵਾਰ ਵਿਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੈ :

ਪਤਿ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪ ਕਰ ਜਾਇ ਕਲਾ ਵਤਣੀ ਦੇ ਰਹਿਆ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪ ਕਮਾਵੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦਹਿਆ ॥

ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਅਨੁ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰਦਾ ਵਹਿਆ ॥

ਛਿਅ ਪੁਤ ਜਾਏ ਵੇਸਵਾ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਫਲ ਇਛੇ ਲਹਿਆ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਉਪੰਨਾ ਸਤਵਾਂ ਨਾਉਂ ਧਰਣ ਨੌਂ ਚਿਤ ਉਮਹਿਆ ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਨਰਾਇਣ ਕਹਿਆ ॥

ਅੰਤਕਾਲ ਜਮਦੂਤ ਵੇਖ ਪੁਤ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੈ ਛਹਿਆ ॥

ਜਮਗਣ ਮਾਰੇ ਹਰਿਜਨਾਂ ਗਇਆ ਸੁਰਗ ਜਮ ਡੰਡ ਨ ਸਹਿਆ ॥

ਨਾਇ ਲਏ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹਿਆ ॥20॥

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਾਮਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਰਾਇਣ ਨੂੰ ਰਟਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਮਾਂ ਦੀ ਫਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ :

ਅਜਾਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕੀਨੀ ਕਹਿ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲਾਰੇ ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਇ ਭਾਵਨੀ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥ 2॥

— (ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 981)

ਹਜ਼ੂਰ ਅਜਾਮਲ ਦਾ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਜਾਮਲ ਵਰਗਾ ਅਪਰਾਧੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵੀ ਨਾਮ ਜਪੇਗਾ ਉਸ ਦਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ :

ਜੋ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਅਪਰਾਧੀ ਸਭਿ ਤਿਨ ਕੇ ਦੋਖ ਪਰਹਰੇ॥

ਬੇਸੁਆ ਰਵਤ ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਰਿਓ ਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ਨਾਰਾਇਣੁ ਨਰਹਰੇ॥

- (ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 995)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਇਸ ਸਾਖੀ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਤੱਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਉਸਦਾ ਲਾਭ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਰਥਕ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਇਤਨੇ ਸਾਹ ਸੱਤ ਹੀਣ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ ਕਿ ਸਰਹੱਦੋਂ ਪਾਰ ਭੇਡਾਂ ਚਾਰਦੇ ਅਣਦਾਹੜੀਏ ਆਜੜੀ 'ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਝ' ਲੈ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਕੇ ਹਿੰਦ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਰਣਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਅਤੇ ਪਠਾਣ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਦਹਲੀਜ਼ ਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਗਹਿਗੱਚ ਹੋਏ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਿਸਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤਿਆਰ ਖੜੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਜਿੱਤੇਗਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਆਇਆ ਬਣਨਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾੜਵੀ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਛੱਡਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਚੰਗੇਜ਼ ਖਾਨ, ਹਲਾਕੂ, ਤੈਮੂਰ ਆਦਿ ਆਦਿ। ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਬਸ਼ਿਦ ਗਰੀਬ ਦਾਸ, ਮਾਤੂ ਰਾਮ, ਘਸੀਟਾ ਮਲ ਆਦਿ ਅਖਵਾ ਕੇ ਤਸੱਲੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਸਿੱਖ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਕੌਰ' ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਸ ਰਹਿਮਤ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਤੇਰੇ ਸਿੰਘ ਨਾਮ (ਸੰਗਿਆ) ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਬਣ ਹੀ ਗਏ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੈਦਾਨੇ ਜੰਗ (ਸਮਰ) ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਜਗ (ਦੁਨੀਆਂ) ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਹੋ ਗਏ :

ਸਿੱਖ ਜੋ ਤਿਹਾਰੇ ਸੋ ਤੋ ਸੰਗਿਆ ਮੇਂ ਸਿੰਘ ਭਯੋ।

ਸੋ ਸਮਰ ਮੇਂ ਸਿੰਘ ਭਯੋ, ਸਿੰਘ ਭਯੋ ਜਗ ਮੇਂ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਸਾਰਥਕ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਨਾਮ ਦੀ ਲਾਜ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਕਹਿ ਸਕੇ ਹਨ ਕਿ

ਨਾਮ ਕਾ ਅਜੀਤ ਹੂੰ ਜੀਤਾ ਨਾ ਜਾਊਂਗਾ।

ਗਰ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹਾਰ ਕੇ ਜੀਤਾ ਨਾ ਆਊਂਗਾ।

ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹਜ਼ੂਰ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਏ ਜੇ ਰੱਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਰਥਕ ਹੈ :

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ॥

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ॥

- (ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 2)

ਇਹ ਚੰਗੇ ਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮੇਂ ਰਾਹੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਧੋਖੇ ਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਰਗਾ ਪਾਵਨ ਨਾਮ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਮ ਹੀ ਰਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰ ਫ਼ਰੋਬ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰ :

ਨ ਜ਼ੋਬਤ ਤੁਰਾ ਨਾਮੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ॥

ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨ ਆਯਦ ਫ਼ਰੋਬ॥

ਨਾਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਚੰਦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪਕੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ 'ਜੂਡਾ' ਸੀ। ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਹਜ਼ਰਤ ਹਸਨ-ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ 'ਯਜ਼ੀਦ' ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ 'ਕੰਸ', 'ਦੁਰਯੋਧਨ', 'ਕੈਕਈ' ਅਤੇ 'ਰਾਵਣ' ਦਾ ਰੋਲ ਸਰਬਵਿਦਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਅਸਰ ਸਮਾਜ ਤੇ ਇਤਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਕੋਈ ਈਸਾਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ 'ਜੂਡਾ' ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ 'ਯਜ਼ੀਦ' ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ 'ਕੰਸ', 'ਰਾਵਣ', 'ਕੈਕਈ', 'ਦੁਰਯੋਧਨ' ਆਦਿ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ। ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਇਹਨਾਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਹੈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਕਿਤਨੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੋਡ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਸ, ਦੁਰਯੋਧਨ ਅਤੇ ਰਾਵਣ ਵੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਹੀ ਸਨ।

ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਖੀ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਇਸਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜੋਗਾ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਚੋਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਰਹਿਮਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਜੋਗਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਜੋਗਾ ਹਾਂ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਖ਼ੁਦ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। 'ਹਰਬੋਲਮਨਾ'। ਇਸ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਛੰਦ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਿਆ।

ਪਰ ਹੁਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਿਰਜਣ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਉਪਜਾਊ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਬੜੇ ਬੜੇ ਜਹੇ ਨਾਮ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕਈ ਅਰਥਹੀਣ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ 'ਸਿੰਘ' ਅਤੇ 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ

ਨਾਮ ਨਾਲ ਨਾ ਵਰਤਣਾ ਅਕਿਰਤਘਣਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਣਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖੂਬੀ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਸਮਸਤੁਲ ਸਲਾਮੇ। ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਦੇਵ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਲੇਛ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਗਲੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸੇ। ਸੋ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਇਤਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ। ਹਾਂ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸਮਝ ਕੇ 'ਸਿੰਘ' ਅਤੇ 'ਕੌਰ' ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੌਮੀ ਫ਼ਖਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

ਨਾਮ ਭਾਵੇਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰਖ ਲਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਾਡਰਨ ਸਿੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ Humble Singh, Gentle Singh, Noble Singh ਅਤੇ Simple Singh ਰਖੇ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਲਿੱਖਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਨਾਮ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ, ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਲ, ਦਰਬਾਰੀ ਲਾਲ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ ਹਨ ਉੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰੂਪ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ, ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬੜੇ ਹੀ ਹਾਸੇ ਹੀਣੇ ਜਹੇ ਨਾਮ ਰੱਖ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਿੱਲਾ ਜਾਂ ਡੱਬੂ। ਮੇਰੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ ਤਰੇਹਟਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀ? ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਜੀ ਮੈਂ ਉਨੀ ਸੌ ਤਰੇਹਟ ਵਿਚ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਸੋ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਤਰੇਹਟਾ ਹੀ ਰਖ ਦਿੱਤਾ।' ਨਵੀਂ ਤਹਿਜੀਬ ਨਾਲ ਸਰਾਬੋਰ ਹੋਏ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੁਣ ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ੈਰੀ, ਬਰਾਂਡੀ ਅਤੇ ਵਿਸਕੀ ਤਕ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਕਬਰ ਅਲਾਹਾਬਾਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ :

ਨਈ ਤਹਿਜੀਬ ਸੇ ਹੁਏ ਇਸ ਕਦਰ ਮੁਹੱਜਬ,

ਕਿ ਕਟੀ ਉਮਰ ਹੋਟਲੋਂ ਮੈਂ, ਮਰੇ ਅਸਪਤਾਲ ਜਾਕਰ।

ਅਲਬੱਤਾ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੁੱਤਾ ਅਤੇ ਬਿੱਲਾ ਰੱਖੇ। ਉਸਦੇ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਤੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੀ ਨਾਮ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵੇਖ ਜੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪੁੱਤ ਬਣ ਗਏ ਤਾਂ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਤਬਦੀਨ (ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ) ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਬਿੱਲੇ ਦਾ ਬਿਲੋਰਦੀਨ (ਹੀਰੇ ਜਵਾਹਰਾਤ ਦਾ ਪਾਰਖੂ) ਰੱਖ ਦਿਆਂਗਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣੇ ਹਨ।

ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਸਮੇਂ ਚੋਖੀ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਦਫ਼ਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਏ ਉਸੇ ਤੇ ਨਾਮ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਦਵਾਤ ਸਿੰਘ, ਕਲਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਰਾਬੜੀ ਦੇਵੀ ਆਦਿ ਆਦਿ। ਨਵਾਬ ਸਿਰਾਜੁਦੌਲਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਾਰਾਂ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅੱਲ੍ਹਾ

ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਤੇਰਵਾਂ ਪੁੱਤਰ ਜੰਮਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਰਖਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅੱਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਬਸ ਕਰ ਅੱਲ੍ਹਾ'।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੇਵਲ ਨਿੰਬੂ ਕਹਿਣ ਮਾਤਰ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਾਮ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਰਥਕ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸਭਿਅਤਾ, ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਤਿ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਨੀਲ ਅਸਪ। ਅਸਪ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਘੋੜਾ। ਸੋ ਨੀਲ ਅਸਪ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਨੀਲਾ ਘੋੜਾ'। ਸੋ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੂਚੀ ਕੰਮ ਆ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਪਰਾਲਾ ਸਾਰਥਕ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਨਾਮ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਅੱਖਰ-ਕ੍ਰਮ ਲਗ-ਮਾਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਓ

ਉੱਕਾਰ
ਉੱਗਰ
ਉੱਜਲ
ਉੱਜਲਦੀਦਾਰ
ਉੱਜਾਗਰ
ਉੱਤਮ
ਉੱਦਮ
ਉਦੇ
ਉਦੇਸ਼
ਉਨਮਾਨ
ਉਪਕਾਰ
ਉਪਦੇਸ਼
ਉਪਿਦ੍
ਉਮੰਗ
ਉਮਰਾਓ
ਉਮਾਹ
ਉਲਫ਼ਤ
ਉਧਮ
ਓਜਵੰਤ
ਓਟ

ਅ

ਅਸ਼ਸ਼ਰਣ
ਅਸ਼ਗਾਹ
ਅਸ਼ਥਾਵਰ
ਅਸ਼ਪਾਨ
ਅਸ਼ਪਿੰਦਰ
ਅਸ਼ਵਜੀਤ
ਅਸ਼ਵਪਾਲ

ਅਸਿਕੇਤੁ
ਅਸਿੰਦਰ
ਅਸਿਧੁੱਜ
ਅਸੀਮ
ਅਸ਼ੋਕ
ਅਕਾਲ
ਅਕੁਲਪੁਰਖ
ਅੰਗਦ
ਅੰਗਰੇਜ਼
ਅਗਾਧ
ਅਗੋਚਰ
ਅਚਲ
ਅਚਿੰਤ
ਅੱਛਰ
ਅਜਬ
ਅਜਾਇਬ
ਅਜਾਮਲ
ਅਜਿੱਤ
ਅਜੀਤ
ਅਜੀਤਪਾਲ
ਅਜੈ
ਅਟਲ
ਅੱਡਣ
ਅਡਰ
ਅਤਰ
ਅਤਿੰਦਰ
ਅਤਿੰਦਰਪਾਲ
ਅਨਹਤ
ਅਨਹਦ
ਅਨੰਤ
ਅਨੰਦਗੜ
ਅਨਭੂਤ

ਅਨਭੇਖ
ਅਨਮੋਲ
ਅਨਾਹਦ
ਅਨੁਮੀਤ
ਅਨੂਪ
ਅਨੂਪਮ
ਅਨੋਖ
ਅਪਾਰ
ਅਪੂਰਬ
ਅਬਿਨਾਸ਼
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ
ਅਬੋਧ
ਅਭੀਤ
ਅਭੈ
ਅਮਨ
ਅਮਨਦੀਪ
ਅਮਰ
ਅਮਰਜੀਤ
ਅਮਰਪਦ
ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ
ਅਮਰਬੀਰ
ਅਮਰੀਕ
ਅਮਿੱਟ
ਅਮਿੱਤ
ਅਮਿਤੋਜ
ਅਮੀਕ
ਅਮੀਰ
ਅਮੁਲੀਕ
ਅਮੋਘ
ਅਮੋਲਕ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ

ਅਰਜਨ
ਅਰਜੀਤ
ਅਰਪਤ
ਅਰਪਨ
ਅਰਮਾਨ
ਅਰਵਿੰਦਰ
ਅਰਿਖਾਪਨ
ਅਰਿਗੰਜਨ
ਅਰਿਜਨ
ਅਰਿਘਾਲਯ
ਅਰਿਤਾਪਨ
ਅਰਿਦਮਨ
ਅਰਿਭੰਜਨ
ਅਰਿਮੰਜਨ
ਅਰੁਨਜੋਤ
ਅਰੂੜ੍ਹ
ਅਲੱਖ
ਅਲਬੇਲ
ਅਲਮਸਤ
ਅਲੇਖ
ਅਵਤਾਰ
ਅਵਨੀਸ਼
ਅਵਨੀਤ
ਅਵਨੀਧਰ
ਅਵਨੀਪਦ
ਅੱਵਲ
ਅੱਵਲੀਨ
ਆਸ਼ਾ
ਆਗਯਾ
ਆਦਿਲ
ਆਦੇਸ਼
ਆਦੇਸ਼ਪਾਲ

ਆਦੇਸ਼ਪ੍ਰਤਾਪ
ਆਦੇਸ਼ਬੀਰ
ਆਫਤਾਬ
ਆਬਦਾਰ
ਆਯਾ
ਆਲਮਗੀਰ
ਆਲਮਜੀਤ
ਆਲਮਜੋਤ
ਆਲਮਨੂਰ
ਆਲ੍ਹਾ

ਏਕਮਹ

ਸ

ਸ਼ਊਰ
ਸਹਜ
ਸਹਜਪਾਲ
ਸ਼ਕਤੀ
ਸੰਗਤ
ਸ਼ੰਗਾਰਾ
ਸੰਗੀਤ
ਸੰਗ੍ਰਾਮ
ਸਚਿਆਰ
ਸੱਜਣ
ਸੰਜਮ
ਸਜਿੰਦਰ
ਸੰਜੀਤ
ਸੰਜੀਵਨ
ਸੰਜੋਗ
ਸੰਤ
ਸਤਕਰਤਾਰ
ਸਤਕਾਰ
ਸਤਕ੍ਰਿਤ
ਸਤਜੀਤ
ਸਤਜੀਵਨ
ਸਤਜੋਤ
ਸਤਨਾਮ
ਸਤਪੁਰਖ
ਸੰਤਪ੍ਰਤਾਪ
ਸਤਬਚਨ
ਸਤਬੀਰ
ਸਤਬੈਨ

ਸੰਤਮੀਤ
ਸੰਤਰੂਪ
ਸੰਤਰੇਣ
ਸਤਵੰਤ
ਸਤਵਿੰਦਰ
ਸੰਤਾ
ਸੰਤਾਪਹਰਣ
ਸਤਿੰਦਰ
ਸੰਤੋਖ
ਸਦਸੁਹਾਣ
ਸਦਜੀਵਨ
ਸਦਪੁਰਖ
ਸਦਬਚਨ
ਸਦਾ
ਸਦਾਸ਼ਿਵ
ਸੰਦੀਪ
ਸਨਮਾਨ
ਸਨਮੀਤ
ਸਨਮੁਖ
ਸੰਪੂਰਨ
ਸਫਲ
ਸਬਲ
ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ
ਸਮਦਰਸ
ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟ
ਸਮਰ
ਸਮਰਜੀਤ
ਸਮਰਜੋਧ
ਸਮਰਤੁਰੰਗ
ਸਮਰੱਥ
ਸਮਰਨਾਦ

ਸਮਰਪਣ
ਸਮਰਪਤ
ਸਮਰਪ੍ਰੀਤ
ਸਮਰਬੀਰ
ਸਮਿੱਤਰ
ਸਮੀਰ
ਸਮੁੰਦ
ਸਰਜਿੰਦਰ
ਸ਼ਰਣਾਗਤ
ਸਰਤਾਜ
ਸਰਦਾਰ
ਸਰਦਾਰਾ
ਸਰਦੂਲ
ਸਰਨ
ਸਰਨਪਾਲ
ਸਰਫਰੋਸ਼
ਸਰਬਅਧਾਰ
ਸਰਬਜੀਤ
ਸਰਬਜੋਤ
ਸਰਬਪਾਲ
ਸਰਬਪਾਲਕ
ਸਰਬਪ੍ਰੀਤ
ਸਰਬਮਾਨ
ਸਰਬਲੋਹ
ਸ਼ਰਮ
ਸਰਮੁਖ
ਸਰਵਣ
ਸਰੂਪ
ਸਰੋਹੀ
ਸਵਰਨ
ਸਵਰਾਜ
ਸਵਰਿੰਦਰ

ੲ

ਇਸ਼ਟਜੋਤ
ਇਸ਼ਟਦੀਪ
ਇਸ਼ਟਪ੍ਰੀਤ
ਇਸ਼ਟਮੀਤ
ਇਕਬਾਲ
ਇਕਮੀਤ
ਇੱਛਪੂਰਕ
ਇੰਦਰ
ਇੰਦਰਜੀਤ
ਇੰਦਰਬੀਰ
ਇਲਮਜੋਤ
ਇਲਮਨੂਰ
ਇਲਮਪ੍ਰੀਤ
ਈਸ਼ਰ
ਈਸ਼ਵਰ
ਏਕਜੋਤ
ਏਕਦ੍ਰਿਸ਼ਟ
ਏਕਪ੍ਰੀਤ
ਏਕਮੀਤ

ਸ਼ਾਹਸਵਾਰ	ਸਿਮਰਦੀਪ	ਸੁਖਵੰਤ	ਸੁਰਜੀਤ
ਸ਼ਾਹਤੇਜ	ਸਿਮਰਨ	ਸੁਖਵਿੰਦਰ	ਸੁਰਿੰਦਰ
ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼	ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ	ਸੁੱਖਾ	ਸੁਰੇਂਦਰ
ਸ਼ਾਹਬੁਧ	ਸਿਰਦਾਰ	ਸੁਗਿਆਨ	ਸੁਰੈਣ
ਸ਼ਾਹਬੇਗ	ਸਿਰਮੋਰ	ਸੁੱਚਾ	ਸੁਲੱਖਣ
ਸ਼ਾਹਰੂਪ	ਸ਼ਿਵਚਰਨ	ਸੁਚੇਤ	ਸੁਲਤਾਨ
ਸਾਹਿਬ	ਸ਼ਿਵਦੇਵ	ਸੁਜਾਨ	ਸੁਲੋਚ
ਸਾਹਿਬਦਿੱਤਾ	ਸ਼ਿਵਦੇਵਾ	ਸੁਜਾਪ	ਸੂਬਾ
ਸਾਹਿਬਦਿਮਾਗ	ਸੀਤਲ	ਸੁਜੋਗ	ਸੂਰਤ
ਸਾਹਿਬੀ	ਸੁਹਾਣ	ਸੁਜੋਤ	ਸੂਰਾ
ਸਾਜਨ	ਸੁਹਾਵਾ	ਸੁੰਦਰ	ਸ਼ੇਰ
ਸ਼ਾਂਤਵੀਰ	ਸੁਹਾਵੀ	ਸੁਦਰਸ਼ਨ	ਸ਼ੇਰਦਿਲ
ਸ਼ਾਦੀ	ਸੁਹੇਲ	ਸੁੱਧ	ਸ਼ੇਰਬਹਾਦਰ
ਸਾਧਾ	ਸੁਕਰਮ	ਸੁਧਰਮ	ਸੇਵਕ
ਸ਼ਾਨ	ਸੁਕਿਰਤ	ਸੁਧਾਸਰ	ਸੇਵਾ
ਸ਼ਾਮ	ਸੁਕ੍ਰਿਤ	ਸੁਪਿੰਦਰ	ਸੈਨਾਪਤ
ਸਾਰੰਗ	ਸੁਖਚੈਨ	ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ	ਸੈਫ
ਸਾਰੰਗਪਾਣ	ਸੁਖਜਿੰਦਰ	ਸੁਫਲ	ਸੋਸਿਮਰ
ਸਾਰਜੈਂਟ	ਸੁਖਜੋਤ	ਸੁਭਆਤਮਾ	ਸੋਹਣ
ਸੈਫੁਦੁਲ	ਸੁਖਦਰਸ	ਸੁਭਇੱਛ	ਸੋਗਹਰਣ
ਸਾਰਬਚਨ	ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ	ਸੁਭਚਿੰਤ	ਸੋਜਾਪ
ਸਾਵਣ	ਸੁਖਦਿਆਲ	ਸੁਭਦਯਾ	ਸੋਪੁਰਖ
ਸ਼ਿਸ਼ੂਪਾਲ	ਸੁਖਦੀਪ	ਸੁਭਦਿਆਲ	ਸੋਭਾ
ਸਿਕਦਰ	ਸੁਖਦੇਵ	ਸੁਭਦਿਸ਼ਟ	ਸੋਮਸਰ
ਸਿਕੰਦਰ	ਸੁਖਨਿਕੇਤ	ਸੁਭਮੰਗ	ਸੌਦਾਗਰ
ਸ਼ਿੰਗਾਰ	ਸੁਖਨਿੰਦਰ	ਸੁਭਵੀਚਾਰ	ਸ੍ਰੀਸਾਹਿਬ
ਸਿੰਘਕੇਤ	ਸੁਖਨਿਧਾਨ	ਸੁਮੀਤ	ਸ੍ਰੀਧਰ
ਸਿੰਘਨਾਦ	ਸੁਖਪਾਲ	ਸੁਮੀਤਇੰਦ੍ਰ	ਸ੍ਰੀਪਤਿ
ਸਿਦਕ	ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ	ਸੁਮੇਧ	
ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ	ਸੁਖਬੀਰ	ਸੁਮੇਰ	
ਸਿੱਧਪੁਰਖ	ਸੁਖਮਨ	ਸੁਰ	
ਸਿਮਰਜੋਤ	ਸੁੱਖਰਾਜ	ਸੁਰਜਨ	

ਹ

ਹੰਸਾ

ਹਕੀਕਤ	ਹਰਕਿਰਨ	ਹਰਦਾਦ	ਹਰਬਖਸ਼
ਹਜ਼ੂਰ	ਹਰਕੀ ਕੌਰ	ਹਰਦਿੱਤ	ਹਰਬਰਕਤ
ਹਜ਼ੂਰਾ	ਹਰਕੀਟ	ਹਰਦੀਸ਼	ਹਰਬਿਲਾਸ
ਹਠੀ	ਹਰਕੀਰਤ	ਹਰਦੀਪ	ਹਰਬੀਰ
ਹਨਵੰਤ	ਹਰਕੁਲ	ਹਰਦੀਪਕ	ਹਰਬੋਹਿਬ
ਹਰਉੱਮਤ	ਹਰਕੇ	ਹਰਦੀਪਨ	ਹਰਬੋਧ
ਹਰਉਵਾਚ	ਹਰਕੇਤ	ਹਰਦੇਵ	ਹਰਬੋਲਮਨਾ
ਹਰਓਟ	ਹਰਕ੍ਰਿਪਾ	ਹਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟ	ਹਰਭਗਤ
ਹਰਅੰਸ਼	ਹਰਗਿਆਨ	ਹਰਧਾਮ	ਹਰਭਜਨ
ਹਰਅੰਚਲ	ਹਰਗੁਰਨਾਦ	ਹਰਧਿਆਨ	ਹਰਭਾਗ
ਹਰਇੰਦਰ	ਹਰਚੰਦ	ਹਰਧੀਰ	ਹਰਮਹਿੰਦਰ
ਹਰਸੰਗ	ਹਰਚੇਤ	ਹਰਧੀਰਜ	ਹਰਮੱਗ
ਹਰਸੰਗਤ	ਹਰਚੋਜ	ਹਰਨਦਰ	ਹਰਮੰਗਤ
ਹਰਸੰਗੀਤ	ਹਰਜਨ	ਹਰਨਰਿੰਦਰ	ਹਰਮੱਜਨ
ਹਰਸੰਜੋਗ	ਹਰਜਾਪ	ਹਰਨਾਹੁ	ਹਰਮੰਤ
ਹਰਸੰਤ	ਹਰਜਾਮਨ	ਹਰਨਾਦ	ਹਰਮੰਦਰ
ਹਰਸੰਦੇਸ਼	ਹਰਜਿੰਦਰ	ਹਰਨਾਮ	ਹਰਮਨ
ਹਰਸਨੇਹ	ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ	ਹਰਨਾਰਾਇਣ	ਹਰਮਾਨ
ਹਰਸਰ	ਹਰਜੀ	ਹਰਨਿਕੇਤ	ਹਰਮਾਰਗ
ਹਰਸ਼ਰਨ	ਹਰਜੀਤ	ਹਰਨਿਧਾਨ	ਹਰਮਿਲੰਤ
ਹਰਸ਼ਰੂਪ	ਹਰਜੀਵਨ	ਹਰਨੂਰ	ਹਰਮੀਤ
ਹਰਸਾ	ਹਰਜੋਤ	ਹਰਨੇਹ	ਹਰਮੁਖ
ਹਰਸਾਹੁ	ਹਰਟੇਕ	ਹਰਨੇਕ	ਹਰਮੂਰਤ
ਹਰਸਾਰ	ਹਰਡਗਰ	ਹਰਨੇਮ	ਹਰਮੋਹਰ
ਹਰਸਿਮਰ	ਹਰਤੀਰਥ	ਹਰਨੈਨ	ਹਰਮੇਲ
ਹਰਸਿਮਰਨ	ਹਰਤੁਰੰਗ	ਹਰਪਾਰਸ	ਹਰਰਸਨ
ਹਰਸੂਰਾ	ਹਰਤ੍ਰਿਪਤ	ਹਰਪਾਲ	ਹਰਰਾਜ
ਹਰਸੇਵ	ਹਰਥਾਨ	ਹਰਪੁਰਖ	ਹਰਰੂਪ
ਹਰਸੇਵਕ	ਹਰਦਯਾ	ਹਰਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਹਰਰੇਣ
ਹਰਹੇਤ	ਹਰਦਯਾਲ	ਹਰਪ੍ਰਤਾਪ	ਹਰਲਾਲ
ਹਰਕੰਤ	ਹਰਦਾਸ	ਹਰਪ੍ਰੀਤ	ਹਰਲੀਨ
ਹਰਕਿਸ਼ਨ	ਹਰਦਾਤ	ਹਰਬੰਸ	ਹਰਲੋਚ

ਹਰਲੋਚਾ
 ਹਰਵੰਸ਼
 ਹਰਵੰਤ
 ਹਰਵਰ
 ਹਰਵਾਰਸ
 ਹਰਵਿੰਦਰ
 ਹਰਵੀਚਾਰ
 ਹਰਵੀਰ
 ਹਰਵੇਲ
 ਹਰਾ
 ਹਰਿਹਰ
 ਹਰਿੰਦਰ
 ਹਰੀ
 ਹਰੀਪਾਲ
 ਹਰੀਰਾਜ
 ਹਰੇਂਦਰ
 ਹਾਕਮ
 ਹਾਜ਼ਰ
 ਹਾਜ਼ਰਾ
 ਹਿੰਦਜੀਤ
 ਹਿੰਦਪਾਲ
 ਹਿੰਮਤ
 ਹਿਰਦੇਜੀਤ
 ਹੀਰਾ
 ਹੁਸਨਲ
 ਹੁਸਿਆਰ
 ਹੁਕਮ
 ਹੁਮਾਉ
 ਹੋਮ
 ਹੋਮਕੁੰਟ

ਕ
 ਕਸ਼ਮੀਰਾ
 ਕਕਾਰ
 ਕੰਚਨ
 ਕਬੀਰ
 ਕਮਲਜੀਤ
 ਕਰਣਾਕਰ
 ਕਰਤਾਕਰ
 ਕਰਤਾਕਰਣ
 ਕਰਤਾਰ
 ਕਰਨ
 ਕਰਨੈਲ
 ਕਰਮ
 ਕਰਮਜੀਤ
 ਕਰਮਬੀਰ
 ਕਰਮਵੀਰ
 ਕਰਿਸ਼ਨਾ
 ਕਰੀਮੁਲ
 ਕਰੁਣਾਕਰਣ
 ਕਰੁਣਾਲਯ
 ਕਲਜੀਤ
 ਕਲਯਾਣਾ
 ਕਲਿਆਨ
 ਕੰਵਰ
 ਕੰਵਰਪ੍ਰੀਤ
 ਕੰਵਲਜੀਤ
 ਕੰਵਲਬੀਰ
 ਕਾਦਰ
 ਕਾਦਰਯਾਰ
 ਕਾਨ੍ਹ
 ਕਾਬਲ
 ਕਾਲਕ੍ਰਿਪਾਨ

ਕਾਲਕ੍ਰਿਪਾਲ
 ਕਾਲਪੁਰਖ
 ਕਿਸ਼ਨ
 ਕਿਰਤੀ
 ਕਿਰਨ
 ਕਿਰਪਾਕਰਨ
 ਕਿਰਪਾਲ
 ਕਿਲਵਿਖਰਣ
 ਕੀਰਤ
 ਕੀਤਰਨ
 ਕੁਸ਼ਪਾਲ
 ਕੁੰਦਨ
 ਕੁਦਰਤ
 ਕੁਮਕ
 ਕੁਰਣਾਲਯ
 ਕੁਲਜੀਤ
 ਕੁਲਜੋਤ
 ਕੁਲਤਾਰਨ
 ਕੁਲਦੀਪ
 ਕੁਲਦੇਵ
 ਕੁਲਪ੍ਰੀਤ
 ਕੁਲਬੀਰ
 ਕਲਮੀਤ
 ਕੁਲਰਾਜ
 ਕੁਲਵਿੰਦਰ
 ਕੁਲਵੀਰ
 ਕੇਸਗੜ੍ਹ
 ਕੇਸਰ
 ਕੇਸਰੀ
 ਕੇਸਵ
 ਕੇਹਰ
 ਕੇਹਰਜੀਤ
 ਕੇਹਰਮੀਤ
 ਕੇਵਲ
 ਕੋਮਲ
 ਕੋਮਲਚਿਤ
 ਕੌਸ਼ਲ
 ਕੌਰ ਸਿੰਘ
 ਕ੍ਰਿਪਾਣਪਾਣ
 ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ
 ਕ੍ਰਿਪਾਵੰਤ

ਖ
 ਖਗਖੰਗ
 ਖਗੇਂਦ੍ਰ
 ਖੰਡਧਾਰ
 ਖੰਡਾ
 ਖਲਖੰਜਨ
 ਖਲਘਾਇਕ
 ਖੜਕ
 ਖੜਗ
 ਖੜਗਕੇਤ
 ਖੜਗਿੰਦਰ
 ਖੜਗੋਸ਼
 ਖੁਸ਼ਹਾਲ
 ਖੁਸ਼ਵੰਤ
 ਖੁਦਾ
 ਖੇਮ
 ਖੇਮਾ

ਗ
 ਗਹਿਬਰ

ਗਹਿਰਗੰਭੀਰ	ਗੁਰਅੰਚਲ	ਗੁਰਖੜਗ	ਗੁਰਦੀਸ਼
ਗਗਨ	ਗੁਰਆਸ਼ਕ	ਗੁਰਗੰਮ	ਗੁਰਦੀਪ
ਗੰਗਾ	ਗੁਰਇਸ਼ਟ	ਗੁਰਗਿਆਨ	ਗੁਰਦੀਪਕ
ਗੱਜਣ	ਗੁਰਸੰਗ	ਗੁਰਚਰਨ	ਗੁਰਦੀਪਨ
ਗਜਰਾਜ	ਗੁਰਸੰਗਤ	ਗੁਰਚੇਤ	ਗੁਰਦੇਨ
ਗਜਰੂਪ	ਗੁਰਸੰਜੋਗ	ਗੁਰਚੋਜ	ਗੁਰਦੇਵ
ਗਜਿੰਦਰ	ਗੁਰਸੰਤ	ਗੁਰਜੰਟ	ਗੁਰਦਿਸ਼ਟ
ਗੰਡਾ	ਗੁਰਸੰਦੇਸ਼	ਗੁਰਜੰਤ	ਗੁਰਧਾਮ
ਗਣੇਸ਼	ਗੁਰਸਨੇਹ	ਗੁਰਜਨ	ਗੁਰਧਿਆਨ
ਗਨੀਮ	ਗੁਰਸ਼ਰਨ	ਗੁਰਜਾਨ	ਗੁਰਧੀਰ
ਗੰਭੀਰ	ਗੁਰਸਰੂਪ	ਗੁਰਜਾਪ	ਗੁਰਧੀਰਜ
ਗਮਦੂਰ	ਗੁਰਸਾਹ	ਗੁਰਜਾਮਨ	ਗੁਰਨਦਰ
ਗਯਾਨ	ਗੁਰਸਾਗਰ	ਗੁਰਜੀ	ਗੁਰਨਾਹ
ਗਰਸਾਗਰ	ਗੁਰਸਾਰ	ਗੁਰਜੀਤ	ਗੁਰਨਾਦ
ਗਰਜਾ	ਗੁਰਸਿਮਰ	ਗੁਰਜੀਵਨ	ਗੁਰਨਾਮ
ਗਰਧਾਰਾ	ਗੁਰਸੁੰਦਰ	ਗੁਰਜੈਪਾਲ	ਗੁਰਨਿਕੇਤ
ਗਰਬਗੰਜਨ	ਗੁਰਸੂਰਾ	ਗੁਰਜੋਤ	ਗੁਰਨੇਹ
ਗੜਗੱਜ	ਗੁਰਸੇਵ	ਗੁਰਜੋਧਾ	ਗੁਰਨੇਕ
ਗਿਆਨ	ਗੁਰਸੈਨ	ਗੁਰਟੇਕ	ਗੁਰਨੈਨ
ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ	ਗੁਰਸੋਭਾ	ਗੁਰਡਗਰ	ਗੁਰਪਾਣ
ਗੁੱਜਰ	ਗੁਰਹੇਤ	ਗੁਰਤੀਰ	ਗੁਰਪਾਰਸ
ਗੁਣਗ੍ਰਾਹੀ	ਗੁਰਕੰਤ	ਗੁਰਤੀਰਬ	ਗੁਰਪਾਲ
ਗੁਣਪ੍ਰਬੀਨ	ਗੁਰਕਾਰ	ਗੁਰਤੁਰੰਗ	ਗੁਰਪੁਰਖ
ਗੁਣਵੰਤ	ਗੁਰਕਿਰਨ	ਗੁਰਤੇਜ	ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਗੁਮਾਨ	ਗੁਰਕਿਰਪਾ	ਗੁਰਤਿਪਤ	ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਗੁਰਉਸਤਤ	ਗੁਰਕੀ ਕੌਰ	ਗੁਰਥਾਨ	ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ
ਗੁਰਉਮੱਤ	ਗੁਰਕੀਟ	ਗੁਰਦਯਾ	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
ਗੁਰਉਵਾਚ	ਗੁਰਕੀਰਤ	ਗੁਰਦਾਸ	ਗੁਰਬਖਸ਼
ਗੁਰਓਟ	ਗੁਰਕੁਲ	ਗੁਰਦਾਤ	ਗੁਰਬਚਨ
ਗੁਰਅੰਸ਼	ਗੁਰਕੇ	ਗੁਰਦਾਦ	ਗੁਰਬਰ
ਗੁਰਅਸਪ	ਗੁਰਕੇਤ	ਗੁਰਦਿਆਲ	ਗੁਰਬਾਜ
ਗੁਰਅੰਗ	ਗੁਰਕ੍ਰਿਪਾ	ਗੁਰਦਿੱਤਾ	ਗੁਰਬਾਣ

ਗੁਰਬਿਲਾਸ	ਗੁਰਲਾਲ
ਗੁਰਬੀਰ	ਗੁਰਲੀਨ
ਗੁਰਬੈਨ	ਗੁਰਲੋਚ
ਗੁਰਬੋਹਿਬ	ਗੁਰਲੋਚਾ
ਗੁਰਬੋਧ	ਗੁਰਵੰਸ਼
ਗੁਰਬੋਹਿਬ	ਗੁਰਵਰ
ਗੁਰਬੋਧ	ਗੁਰਵਾਰਸ
ਗੁਰਭਗਤ	ਗੁਰਵੀਚਾਰ
ਗੁਰਭਜਨ	ਗੁਰਵੀਨ
ਗੁਰਭਾਗ	ਗੁਰਾਤਮਾ
ਗੁਰਤੇਜ	ਗੁਰਿਦਰ
ਗੁਰਮੱਗ	ਗੁਰੂ
ਗੁਰਮੰਗਤ	ਗੁਲਸ਼ਨ
ਗੁਰਮੱਜਨ	ਗੁਲਸ਼ਾਦ
ਗੁਰਮੰਤ	ਗੁਲਜ਼ਾਰ
ਗੁਰਮਤੀਆ	ਗੁਲਜੀਤ
ਗੁਰਮਾਰਗ	ਗੁਲਦਾਦ
ਗੁਰਮਿਲੰਤ	ਗੁਲਬਾਗ
ਗੁਰਮੀਤ	ਗੁਲਮੋਹਰ
ਗੁਰਮੀਨ	ਗੁਲਰੇਜ਼
ਗੁਰਮੁੱਖ	ਗੁਲਾਬ
ਗੁਰਮੂਰਤ	ਗੁਲਾਲ
ਗੁਰਮੋਹਰ	ਗੋਂਦਾ
ਗੁਰਮੇਜ	ਗੈਰਤ
ਗੁਰਮੇਲ	ਗੋਖਾ
ਗੁਰਮੋਹਰ	ਗੋਪਾਲ
ਗੁਰਰਸਨ	ਗੋਬਿੰਦ
ਗੁਰਰਜ	ਗੋਬਿੰਦਰ
ਗੁਰਰਾਹ	ਗੋਰਸੋਭਾ
ਗੁਰਰਾਜ	
ਗੁਰਰੂਪ	
ਗੁਰਰੇਣ	

ਘ

ਘਟਦੀਪ
ਘਟਪ੍ਰੀਤ
ਘਨ
ਘਮੰਡ
ਘਮੰਡਾ
ਘਰਬਾਰ
ਘਾਤੁ
ਘਾਲ

ਚ

ਚਉਪਾ
ਚਤਰ
ਚੰਦ
ਚੰਦਨ
ਚੰਦਾ
ਚੰਨਣ
ਚਮਕੌਰ
ਚਮਨ
ਚਰਨ
ਚਰਨਕੰਵਲਪ੍ਰੀਤ
ਚਰਨਜੀਤ
ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ
ਚੰਵਰ
ਚੜ੍ਹਤ
ਚਾਨਣ
ਚਿਤਹਰਨ
ਚਿਤਚਰਨ
ਚੂਹੜ੍ਹ
ਚੇਤ
ਚੇਤਨ

ਚੇਤਨ
ਚੈਨ

ਛ

ਛਹਿਬਰ
ਛੱਤ੍ਰ
ਛੱਤ੍ਰਪਤ
ਛੰਦਵੀਰ
ਛਬੀਲ
ਛਵਿੰਦਰ
ਛਾਂਗਾ

ਜ

ਜਸਕਿਰਨ
ਜਸਕੀਰਤ
ਜਸਪਾਲ
ਜਸਪ੍ਰੀਤ
ਜਸਬੀਰ
ਜਸਮਤ
ਜਸਮੀਤ
ਜਸਮੇਰ
ਜਸਲੀਨ
ਜਸਵੰਤ
ਜੱਸਾ
ਜ਼ਹੂਰ
ਜੰਗ
ਜਗਜੀਤ
ਜੰਗਜੀਤ
ਜਗਤ

ਜਗਤਜੀਤ	ਜਾਹਰ	ਜੋਤੀ	ਡੱਲਾ
ਜਗਤਜੋਤ	ਜਾਗਤ	ਜੋਧ	ਡੋਗਰ
ਜਗਤਾਰ	ਜਾਗਰ	ਜੋਧਾ	
ਜਗਦੀਸ਼	ਜਾਗ੍ਰਿਤ	ਜੋਰਾਵਰ	
ਜਗਦੀਪ	ਜਾਚਕ	ਜੌਹਰ	ਢ
ਜਗਪ੍ਰੀਤ	ਜਾਨਭਾਈ		ਢਮਕ
ਜੰਗਬਹਾਦਰ	ਜਾਪ		ਢਲਹਲ
ਜਗਬੀਰ	ਜਾਂਬਾਜ਼	ੜ	ਢਾਰਾ
ਜਗਮਾਤ	ਜਿੰਦ ਕੌਰ	ੜਲਮਣ	ਢੂੰਡਰਾਜ
ਜਗਮੀਤ	ਜਿਵੰਦਾ	ੜੰਡਾ	ਢੂੰਡਾ
ਜਗਮੋਹਰ	ਜੀਅਦਾਨ	ੜੰਡੂ	ਢੇਰਾ
ਜਗਮੋਰ	ਜੀਤ		
ਜਗਮੋਹਨ	ਜੀਵਣ		
ਜਗਰਾਜ	ਜੀਵਨ	ਟ	ਤ
ਜਗਰੂਪ	ਜੀਵਨਜੁਗਤ	ਟਹਕਣ	ਤਖਤ
ਜੰਗਰੂਪ	ਜੀਵਨਜੋਤ	ਟਹਿਲ	ਤਨਵੀਰ
ਜਗਵਿੰਦਰ	ਜੀਵਨਪ੍ਰੀਤ	ਟਮਕ	ਤਪੀਸਰ
ਜਗੀਰ	ਜੁਗਤਾਰ	ਟੇਕ	ਤਪੋਧਨ
ਜੰਗੀਰ	ਜੁਗਰਾਜ	ਟੋਡਰ	ਤਪੋਬਨ
ਜੰਤ	ਜੁਝਾਰ		ਤਰਸੇਮ
ਜਤਿੰਦਰ	ਜੁਰੱਤ		ਤਰਨਜੀਤ
ਜਤੀ	ਜੇਠਾ	ਠ	ਤਰਲੋਕ
ਜਨਨਾਇਕ	ਜੇਠੂ	ਠਾਹਰ	ਤਰਲੋਚਨ
ਜਨਮੇਜਾ	ਜੈਕਾਰ	ਠਾਕੁਰ	ਤਲਵਿੰਦਰ
ਜਪੀ	ਜੈਜੰਗ	ਠਾਠ	ਤਾਜਿੰਦਰ
ਜਮਨਾ	ਜੈਤੇਗ	ਠਾਰਾ	ਤਾਪਹਰਣ
ਜਮਰੌਦ	ਜੈਮਲ		ਤਾਰਨ
ਜਮੀਲ	ਜੈਲ		ਤਾਰਾ
ਜਰਨੈਲ	ਜੋਗਜੁਗਤ		ਤਾਰੂ
ਜਵੰਦ	ਜੋਗਾ	ਤ	ਤਿਮਰਨਾਸ
ਜਵਾਹਰ	ਜੋਗਿੰਦਰ	ਤਗਰ	ਤਿਲੰਗ
ਜਵਾਲਾ	ਜੋਤ	ਤੰਡਧਰ	ਤੀਰ

ਭੀਰਥ	ਦਰਸ਼ਨ	ਦੀਵਾਨ	ਧਰਮਕੋਤ
ਭੁਖਾਰ	ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁੱਧ	ਦੁਸ਼ਟਦਮਨ	ਧਰਮਧੁਜ
ਭੁਲਸਾ	ਦਰਸ਼ਨਜੀਤ	ਦੁਖਹਰਨ	ਧਰਮਨਾਦ
ਭੇਗ	ਦਰਸ਼ਨਜੋਤ	ਦੁਖਗੰਜਨ	ਧਰਮਪਾਲ
ਭੇਗਬਹਾਦਰ	ਦਰਪਣ	ਦੁਖਭੰਜਨ	ਧਰਮਬੀਰ
ਭੇਗਾ	ਦਰਬਾਰਾ	ਦੁਨੀਪਤ	ਧਰਮਵੀਰ
ਭੇਜ	ਦਰਵੇਸ਼	ਦੁਰਲੱਭ	ਧਰੂ
ਭੇਜਾ	ਦਲ	ਦੁਖਹਰਣ	ਧਿਆਨ
ਭੇਜਿੰਦਰ	ਦਲਜੀਤ	ਦੁਖਨਿਵਾਰਨ	ਧੀਰਜ
ਭੇਰਾਂ	ਦਲਪਤ	ਦੁਖਬਿਦਾਰਣ	ਧੌਲਧਰਮ
ਭੋਤਾ	ਦਲਭੰਜਨ	ਦੇਸਾ	
ਭ੍ਰਾਸਹਰਣ	ਦੇਲੀਪ	ਦੇਗ ਭੇਗ	
ਭ੍ਰਾਸਨਿਵਾਰ	ਦਵਿੰਦਰ	ਦੇਗਾ	ਨ
ਭ੍ਰਿਖਾਵੰਤ	ਦਾਤਾ	ਦੇਵਰੂਪ	ਨਗਿੰਦਰ
ਭ੍ਰਿਪਤ	ਦਾਤਾਰ	ਦੇਵਾ	ਨਗੀਨਾ
ਭ੍ਰਿਪਤਰੰਜਣ	ਦਾਨਵਾਨ	ਦੇਵਾਤਮਾ	ਨਛੱਤਰ
ਭ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ	ਦਾਨਬੀਰ	ਦੇਵਾਨਦੇਵ	ਨਜ਼ੀਰ
	ਦਿਆਲ	ਦੇਵਿੰਦਰ	ਨੱਥਾ
	ਦਿੱਤ	ਦੋਖਹਰਣ	ਨੰਦ
ਬ	ਦਿਲਸ਼ਾਦ	ਦੋਖਬਿਦਾਰਣ	ਨਰਨਾਇਕ
ਬੰਮਣ	ਦਿਲਬਾਗ	ਦੋਧਾਰਾ	ਨਰਪਤ
ਬਾਨ	ਦਿਲਮੇਘ	ਦੌਲਤ	ਨਰਿੰਦ
ਬਾਨੇਸ਼ੁਰ	ਦਿਲਰਾਜ	ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ	ਨਰਿੰਦਰ
ਬਾਰਾ	ਦਿਲਾਵਰ		ਨਵਜੀਵਨ
	ਦੀਦਾਰ		ਨਵਜੋਤ
	ਦੀਨਦਿਆਲ	ਧ	ਨਵਜੋਧ
ਦ	ਦੀਨਪਤ	ਧਉਲ	ਨਵਤੇਜ
ਦਸਤਗੀਰ	ਦੀਪ	ਧਨਵੰਤ	ਨਵਦੀਪ
ਦਸੌਧਾ	ਦੀਪਕ	ਧੰਨਾ	ਨਵਦੀਪਕ
ਦਮਨਜੀਤ	ਦੀਪਕਮਲ	ਧਨੁਰਪਾਨ	ਨਵਦੀਪਨ
ਦਮਨਪ੍ਰੀਤ	ਦੀਪਜੋਤ	ਧਰਮ	ਨਵੀਨ
ਦਯਾ	ਦੀਪਿੰਦਰ	ਧਰਮਸੇਤ	ਨਾਹਰ

ਨਾਜਰ	ਨਿਰਾਲਮ	ਪਰਮਜੋਤ	ਪ੍ਰਦੀਪ
ਨਾਥ	ਨੀਸਾਣ	ਪਰਮਦਿਆਲ	ਪ੍ਰਧਾਨ
ਨਾਨਕ	ਨੀਲ	ਪਰਮਪਦ	ਪ੍ਰਬੁੱਧ
ਨਾਮਆਧਾਰ	ਨੀਲਅਸਪ	ਪਰਮਪਰੀਤ	ਪ੍ਰਭਉੱਮਤ
ਨਾਮਦੀਪ	ਨੀਲਅੰਬਰ	ਪਰਮਪਾਲ	ਪ੍ਰਭਉਵਾਲ
ਨਾਮਦੇਵ	ਨੀਲਤੁਰੰਗ	ਪਰਮਪੁਰਖ	ਪ੍ਰਚੋਟ
ਨਾਮਰਸ	ਨੇਕਲੰਕ	ਪਰਮਾਤਮ	ਪ੍ਰਭਅੰਸ਼
ਨਾਰਾਇਣ	ਨੇਜ਼ਾ	ਪਰਮਾਤਮਾ	ਪ੍ਰਭਅੰਚਲ
ਨਿਸ਼ਚਲ	ਨੌਧ	ਪਰਮਾਨੰਦ	ਪ੍ਰਭਸੰਗ
ਨਿਸ਼ਾਨ	ਨੌਨਿਧ	ਪਰਮਿੰਦਰ	ਪ੍ਰਭਸੰਗਤ
ਨਿਹਕਲੰਕ	ਨੌਬਤ	ਪਰਵਿੰਦਰ	ਪ੍ਰਭਸੰਜੋਗ
ਨਿਹੰਗ	ਨੌਰੰਗ	ਪਰਿਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਭਸੰਤ
ਨਿਹਾਲ	ਨਿਪਤ	ਪਵਨਜੀਤ	ਪ੍ਰਭਸੰਦੇਸ਼
ਨਿਡਰ		ਪਵਨਪ੍ਰੀਤ	ਪ੍ਰਭਸਨੇਹ
ਨਿਤਨੇਮ		ਪਵਨੀਤ	ਪ੍ਰਭਸਰੂਪ
ਨਿਧਾਨ	ਪ	ਪਵਿੱਤ	ਪ੍ਰਭਸਾਹ
ਨਿਰੰਕਾਰ	ਪੰਚਮ	ਪਵਿੱਤਰ	ਪ੍ਰਭਸਾਗਰ
ਨਿਰੰਜਨ	ਪੰਚਾਇਣ	ਪਾਹੁਲ	ਪ੍ਰਭਸੂਰਾ
ਨਿਰਜਰੁ	ਪੰਜਤੀਰ	ਪਾਰਸ	ਪ੍ਰਭਸੇਵਕ
ਨਿਰਤ੍ਰਾਸ	ਪੰਜਨੰਦ	ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ	ਪ੍ਰਭਹੇਤ
ਨਿਰਦੋਖੀ	ਪੰਜਾਬ	ਪਾਲ	ਪ੍ਰਭੰਕਤ
ਨਿਰਨਿਕਾਰ	ਪਤਵੰਤ	ਪਾਵਨ	ਪ੍ਰਭਾਕਰ
ਨਿਰਪਾਲ	ਪਦਮ	ਪਿਆਰ	ਪ੍ਰਭਕਿਰਨ
ਨਿਰਬਾਧ	ਪਦਮਾਪਤਿ	ਪਿਆਰਾ	ਪ੍ਰਭਕਿਰਪਾ
ਨਿਰਭੈ	ਪਰਉਪਕਾਰ	ਪਿਰਥੀ	ਪ੍ਰਭਕੀ
ਨਿਰਮਲ	ਪਰਉਮਾਹ	ਪੁਨੀਤ	ਪ੍ਰਭਕੀਟ
ਨਿਰਮਲ ਬੁੱਧ	ਪਰਸੰਨ	ਪੂਰਨ	ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ
ਨਿਰਮਾਣ	ਪਰਗਟ	ਪ੍ਰਸਾਦੀ	ਪ੍ਰਭਕੁਲ
ਨਿਰਮੋਹ	ਪਰਣੀਤ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਪ੍ਰਭਕੇ
ਨਿਰਲੰਭ	ਪਰਮ	ਪ੍ਰਗਟ	ਪ੍ਰਭਗਿਆਨ
ਨਿਰਲੇਪ	ਪਰਮਹੰਸ	ਪ੍ਰਚੰਡ	ਪ੍ਰਭਚੋਜ
ਨਿਰਵੈਰ	ਪਰਮਜੀਤ	ਪ੍ਰਤਾਪ	ਪ੍ਰਭਜਨ

ਪ੍ਰਭਜਾਪ	ਪ੍ਰਭਮਾਰਗ
ਪ੍ਰਭਜਾਮਨ	ਪ੍ਰਭਮਿਲੰਤ
ਪ੍ਰਭਜੀਵਨ	ਪ੍ਰਭਮੀਤ
ਪ੍ਰਭਜੋਤ	ਪ੍ਰਭਮੂਰਤ
ਪ੍ਰਭਟੇਕ	ਪ੍ਰਭਮੋਹਰ
ਪ੍ਰਭਤੀਰਥ	ਪ੍ਰਭਰੂਪ
ਪ੍ਰਭਦਯਾ	ਪ੍ਰਭਰੇਣ
ਪ੍ਰਭਦਾਦ	ਪ੍ਰਭਲੋਚ
ਪ੍ਰਭਦੀਸ਼	ਪ੍ਰਭਲੋਚਾ
ਪ੍ਰਭਦੀਪਕ	ਪ੍ਰਭਵੰਸ਼
ਪ੍ਰਭਦੀਪਨ	ਪ੍ਰਭਵਰ
ਪ੍ਰਭਦਿਸ਼ਟ	ਪ੍ਰਭਵਾਰਸ
ਪ੍ਰਭਧਾਮ	ਪ੍ਰਭਵੀਚਾਰ
ਪ੍ਰਭਧਿਆਨ	ਪ੍ਰਭੁਦਯਾ
ਪ੍ਰਭਧੀਰ	ਪ੍ਰਾਣ
ਪ੍ਰਭਧੀਰਜ	ਪ੍ਰਾਣਨਾਥ
ਪ੍ਰਭਨਦਰ	ਪ੍ਰਾਣਪਤ
ਪ੍ਰਭਨਾਹ	ਪ੍ਰਿਥਵੀਪਾਲ
ਪ੍ਰਭਨਾਦ	ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ
ਪ੍ਰਭਨਿਕੇਤ	ਪ੍ਰੀਤ
ਪ੍ਰਭਨੇਹ	ਪ੍ਰੀਤਹਰੀ
ਪ੍ਰਭਨੈਨ	ਪ੍ਰੀਤਜੀਤ
ਪ੍ਰਭਪਾਲ	ਪ੍ਰੀਤਜੋਤ
ਪ੍ਰਭਪੁਰਖ	ਪ੍ਰੀਤਮੀਤ
ਪ੍ਰਭਪੈਗਾਮ	ਪ੍ਰੀਤਰੀਤ
ਪ੍ਰਭਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਪ੍ਰੇਮ
ਪ੍ਰਭਪ੍ਰਤਾਪ	ਪ੍ਰੇਮਨਾਥ
ਪ੍ਰਭਬੋਹਿਥ	ਪ੍ਰੇਮਪਕਾਸ਼
ਪ੍ਰਭਮੱਗ	
ਪ੍ਰਭਮੰਗਤ	
ਪ੍ਰਭਮੱਜਨ	
ਪ੍ਰਭਮੰਤ	

ਫ

ਫਕੀਰ

ਫਤਹਿ	ਬਲਵਿੰਦਰ
ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ	ਬਲਿਹਾਰ
ਫਹਿਤਜੰਗ	ਬਲੀ
ਫਤਹਿਯਾਬ	ਬਾਸ਼ਦੂਰ
ਫਰਜੰਦ	ਬਾਜ਼
ਫਰੀਦ	ਬਾਬੇਕ
ਫੁੱਮਣ	ਬਾਲਕ
ਫੂਲ	ਬਾਲਾ
ਫੂਲਾ	ਬਾਵਕਾਰ
ਫੌਜਿੰਦਰ	ਬਾਵਾ
ਫੌਜਾ	ਬਿਅੰਤ
	ਬਿਕਰਮ
	ਬਿਕ੍ਰਮ
	ਬਿਘਨਹਰਣ
	ਬਿਘਨਬਿਨਾਸਨ
	ਬਿਜੈ
	ਬਿਧੀ
	ਬਿਨਵੰਤ
	ਬਿਨੋਦ
	ਬਿਬੇਕ
	ਬਿਮਲ
	ਬਿਲਾਵਲ
	ਬੀਰ
	ਬੀਰਜਤਿੰਦਰ
	ਬੀਰਜੋਤ
	ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ
	ਬੀਰਮਹਿੰਦਰ
	ਬੁੱਧ
	ਬੁਲਾਕਾ
	ਬੂਟਾ
	ਬੂੜੁ
	ਬੇਅੰਤ

ਬ

ਬਸੰਤ
ਬਹਾਦਰ
ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼
ਬਖ਼ਤਾਵਰ
ਬਘੇਲ
ਬਚਨ
ਬਚਿੱਤਰ
ਬੰਦਾ
ਬਰਕਤ
ਬਰਜਿੰਦਰ
ਬਲਕਰਨ
ਬਲਕਾਰ
ਬਲਜੀਤ
ਬਲਦੀਪ
ਬਲਦੇਵ
ਬਲਬੀਰ
ਬਲਰਾਜ
ਬਲਵੰਤ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ
ਬੇਲਾ
ਬੋਤਾ
ਬੋਧ
ਬੋਲਬਾਲਾ
ਬ੍ਰਹਮ

ਭ

ਭਗਤ
ਭਗਵੰਤ
ਭਗਵਾਨ
ਭਜਨ
ਭਜਨੀਕ
ਭਜਨੀਤ
ਭਰਪੂਰ
ਭਰਮਨਾਸ
ਭਲਵਾਨ
ਭਲਿੰਦਰ
ਭਵਸਾਗਰ
ਭਾਗ
ਭਾਨ
ਭੀਖਣ
ਭੁਜੰਗ
ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਤਾਪ
ਭੁਪਿੰਦਰ
ਭੂਪ
ਭੂਪਤ
ਭੂਮ
ਭੈਮੰਜਨ
ਭੋਲਾ
ਭੌਰਾ

ਮ

ਮਹਾਂ
ਮਹਾਰਾਜ
ਮਹਿਗਾ
ਮਹਿਤਾਬ
ਮਹਿਮਾ
ਮਹਿਮਾਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਮਹਿਲ
ਮਹੀਆ
ਮਹੀਪ
ਮਹੀਪਾਲ
ਮਹੇਸ਼
ਮਹੇਸ਼ਾ
ਮਹੇਸ਼ਿੰਦਰ
ਮਕਰੰਦ
ਮਕਬੂਲ
ਮੱਖਣ
ਮੰਗਤ
ਮੰਗਲ
ਮੱਘਰ
ਮੰਝ
ਮਥਰਾ
ਮਦਨ
ਮਦਨਜੀਤ
ਮੰਦਰ
ਮਧੁਰਬੈਨ
ਮਨਸਾ
ਮਨਸਿਮਰ
ਮਨਹਰ
ਮਨਹਰਨ
ਮਨਚਾਉ
ਮਨਜੀਤ

ਮਨਜੋਤ
ਮਨਟੇਕ
ਮਨਪ੍ਰੀਤ
ਮਨਬੀਰ
ਮਨਮੋਹਨ
ਮਨੀ
ਮਨੋਹਰ
ਮਨੋਰਥ
ਮੱਲ
ਮਲਕੀਤ
ਮਲਕੁ
ਮਲੂਕ
ਮਾਧੋ
ਮਾਨ
ਮਾਨਵਿੰਦਰ
ਮਾਲਵਿੰਦਰ
ਮਿਸ਼ਰਾ
ਮਿਹਰਪ੍ਰੀਤ
ਮਿਹਰਬਾਨ
ਮਿਠਬੈਨ
ਮਿੱਠਾ
ਮਿੱਤ
ਮਿਤ੍ਰਪਾਲ
ਮਿਲਖਾ
ਮੀਤਪਾਲ
ਮੀਨਚਪਲ
ਮੀਨਜੁਗਤ
ਮੁਕਤ
ਮੁਕੰਦ
ਮੁਕਾਮ
ਮੁਖਬੈਨ
ਮੁਖਮੋਹਨ

ਮੁਖੀ
ਮੁਬਾਰਕ
ਮੁਰੀਦ
ਮੁਲਤਾਨ
ਮੂਲ
ਮੋਹਰ
ਮੇਘ
ਮੇਘਰਾਜ
ਮੇਜਰ
ਮੇਦਨੀਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਮੇਦਨੀਪ੍ਰਤਾਪ
ਮੇਲਾ
ਮੇਵਾ
ਮੈਕਾਲਡ
ਮੋਹਕਮ
ਮੋਹਨ
ਮੋਹਨਜੋਤ
ਮੋਹਨਬੀਰ
ਮੋਹਰ
ਮੋਤੀ
ਮੋਦਨ
ਮੌਲਾਦੱਤ
ਮੌਲਾਦਾਤ
ਮੌਲਾਦਾਦ
ਮੌਲਾਬਖ਼ਸ਼
ਮ੍ਰਿਦੰਗ

ਯ

ਯਸ਼ਪਾਲ
ਯਸ਼ਵਿੰਦਰ
ਯਵਨਜੀਤ

ਯਾਦਵਿੰਦਰ
ਯਾਦਵਿੰਦਰਾ
ਯੁੱਧਵੀਰ
ਯੁਵਰਾਜ

ਰ

ਰਸ਼ਪਾਲ
ਰਹਿਬਰ
ਰਹਿਮਤ
ਰੰਗੀਲ
ਰਘਬੀਰ
ਰਛਪਾਲ
ਰਣਜੀਤ
ਰਣਜੋਧ
ਰਣਦੀਪ
ਰਣਧੀਰ
ਰਣਪ੍ਰੀਤ
ਰਤਨ
ਰਤਨਾਕਰ
ਰਬਾਬ
ਰਮਣੀਕ
ਰਮਿੰਦਰ
ਰਵਜੀਤ
ਰਵਜੋਤ
ਰਵੀਇੰਦਰ
ਰਵੀਪਾਲ
ਰਵੇਲ

ਰਾਇਬੁਲਾਰ
ਰਾਏ
ਰਾਜ
ਰਾਜਦਵਿੰਦਰ
ਰਾਜਪਾਲ
ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ
ਰਾਜਬੀਰ
ਰਾਜਮੰਤ
ਰਾਜਮੀਤ
ਰਾਜਵੰਤ
ਰਾਜਵਿੰਦਰ
ਰਾਜਾ
ਰਾਜਾਨ ਰਾਜ
ਰਾਜਿੰਦਰ
ਰਾਮ
ਰਾਮਕਾਰ
ਰਾਮਪਾਲ
ਰਿਪੁਤਾਪਨ
ਰਿਪੁਦਮਨ
ਰਿਪੁਭੰਜਨ
ਰੁਸਤਮ
ਰੂਪ
ਰੂਪਾ
ਰੂਪਿੰਦਰ
ਰੋਸ਼ਮ
ਰੋਸ਼ਨ
ਰੋਣਕ

ਲ

ਲਸ਼ਕਰ
ਲਹਿਣਾ
ਲਹਿਬਰ
ਲਹਿਰ
ਲਖਬੀਰ
ਲਖਮੀਰ
ਲਖਵਿੰਦਰ
ਲੱਖਾ
ਲਖਿੰਦਰ
ਲਛਮਣ
ਲਧਾ
ਲਵਲੀਨ
ਲਾਜਵੰਤ
ਲਾਜਵਿੰਦਰ
ਲਾਭ
ਲਾਲ
ਲਾਲਜੀ
ਲਿਵਜੋਤ
ਲਿਵਤਾਰ
ਲਿਵਰੂਪ
ਲਿਵਲੀਨ
ਲੋਹਕਲਮ
ਲੋਹਪੁਰਖ
ਲੋਚਨ

ਵ

ਵੱਸਣ
ਵਕਾਰ
ਵਜ਼ੀਰ
ਵਡਹੰਸ
ਵਡਭਾਗ
ਵਤਨ
ਵੱਤਰ
ਵਧਾਵਾ
ਵਰਿਆਮ
ਵਰਿੰਦਰ
ਵਾਸਦੇਵ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਵਾਰਸ
ਵਿਸਮਾਦ
ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ
ਵਿਸ਼ਵਮੀਤ
ਵਿਸ਼ਵਾਮਿਤ੍ਰ
ਵਿਸਾਖਾ
ਵਿਕਰਮ
ਵਿਦਿਆਸਾਗਰ
ਵਿਦਿਆਧਰ
ਵਿਰਸਾ
ਵੀਰ

* * * *

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਿਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ
ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ
ਚਲ ਰਹੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ

1. **ਅਕਾਲੀ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਛਾਪੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ 6100/- ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. **ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਵਾਰਸ਼ਕ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਉਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੋਜ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2100/-, 1500/- ਤੇ 1000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਵਾਉਂਦੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
3. **ਮਦਰ ਆਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਹਰ ਸਾਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਜ਼ੋਨ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਥਮ ਤਿੰਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਮਤਿਹਾਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
4. **ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਰੱਸਟਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਕਤਾ ਤੇ ਲੇਖਕ ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾ ਲਗਾ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. **ਭਗਤ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਅਥਵਾ ਗੁਰਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਭਾਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
6. **ਸ. ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ**
 ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਫੇ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਕੁੱਝ ਟ੍ਰੈਕਟ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਟ੍ਰੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਕੀਮਤ
478	ਸਿੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰ - 'ਸ' ਸੱਭਿਆਚਾਰ	6.00
479	1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ	10.00
480	The vision of Gursikh (The Disciple of the Guru) in Gurbani	8.00
481	ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ	6.00
483	ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਚ	4.00
484	Permanent Peace	
467	ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ	8.00
468	ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਦਰਸ਼-ਮਨੁੱਖ - ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ	5.00
462	ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ ਤਖਤਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ	6.00
461	ਗੁਰਮਤਿ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ	6.00
466	Why am I a Sikh ?	2.00
465	ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ?	4.00
485 } 486 }	ਸਿੱਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗੁਰਵਿਚਾਰ	10-00
487	ਜਥੇਦਾਰ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ	
488	ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਖੇਪ ਨਿਰੀਖਣ	

ਚੰਦਿਆਂ ਦੀ ਦਰ

ਭਾਰਤ

ਵਾਰਸ਼ਿਕ	35-00
ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਯੰਤ	350-00

ਵਿਦੇਸ਼

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਯੰਤ	1000-00
-------------	---------